

גליון ל"ז

פרשת ויחי
תשפ"ב

"לישועתך קויתי ה' !!!" - "לית אנא מובד סברי מן בריי".

את הזמנת השולחן החדש, הוא מצטער מאד, אבל לעת עתה הוא משאיר את השולחן אצלו...
התקשרתי למוכר השולחן מ'קרית אתא' והוא אמר לי שהשולחן נמכר כבר...

איזה עוגמת נפש. יצאתי קרח מכאן ומכאן. יתרה מזאת, לשם קניית הדירה לקחתי 'משכנתא' וחישבתי בתוך סכום ההלוואה אף את ההוצאות הנלוות, והקצבתי לקניית שולחן 2000 ש"ח, ואחרי שהובטח לי שולחן בחינם, השתמשת ב-2000 ש"ח לקניית חפצים אחרים, וכשזיו אין שולחן ואין כסף. היה כבר ערב החג, ונסענו להורים לבני ברק.

בדרך שוחחתי עם רעייתי והתחזקנו באמונה, "מה אנא מובד סברי מן בריי" - "לישועתך קויתי ה'". צריך לזכור שהכל מושגת. ובין דיבורי האמונה הוצאתי את המשפט הבא מפ"י: **"אם הקב"ה רוצה הוא יכול לשלוח לנו בחינם שולחן עם כסאות לתוך הסלון!!!"** טוב, שכן שיחה נאה...

בתוך כשתי דקות הפלאפון מצלצל, השכן מהדלת הסמוכה מצלצל, "מה שלומך?" "איפה אתה?" - אני בדרך לבני ברק. - - - **תגיד לי, אתה רוצה שולחן לסלון עם כסאות??** - בטח שאני רוצה, אבל אני נסעתי עד אחרי פסח, ובטח לא תרצה שהשולחן ישאר אצלך בבית כל החג. אמר לי השכן: יש לי עדיין מפתח של דירתך מהשכנים הקודמים, ויש כאן בחורים שעוזרים לי, **אני עכשיו מכניס לך את השולחן והכסאות לתוך הסלון!!!** אמיתי לחלוטין!!! **"לישועתך קויתי ה'!!!!"**

א' יום הארץ
מאגזינת המשפחה והמגזינים שלישי

פצפון, קטן, בינוני, גדול...

במסע "ורוממתנו" (פרטים בעמ' הבא) בירך מרן הגר"מ אורחי שליט"א את משתתפי המסע; שהריבונות של עולם יעזור לכל אחד ואחד מהם להתעלות ולהתעלות, לעלות על במתי על, ואז נבז לקטנות...
"העיקר אל תהיה פצפון!
"זהו יסוד נורא!
יכול מישהו לומר, אני לא אהיה פצפון, אבל אהיה קטן...
"אין דבר כזה!
כל מי שהוא פחות מגדול - הוא פצפון!!!
ולכן הברכה היא שלא יהיה פצפון, וזה כולל את כל הדברים... [והמבין ביו, והחדל יחדל...]

תזכורת...

עוד סיפר מרן הגר"מ: בצעירותי הייתי מוסר שיעור שבועי בישיבת "כפר חסידים", שיעור זה נמשך במשך שנים עשרה שנים מדי שבוע, משנת תשכ"ד, ועד לשנת תשל"ו, עת הוקמה ישיבת 'עטרת ישראל'.
"בשבוע הראשון כשהגעתי, היה זה בחודש אייר של שנת תשכ"ד.
לפני השיעור הראשון שלי שם, אחרי מעריב אני רואה תזוזה, דחף. מה מתרחש?
"ה' אלה' (לופיאן זצוק"ל) רוצה לומר כמה מילים. "גם אני מתקרב, רוצה לשמוע.
"והוא אמר כך: 'רבתי, אוטוטו אלול, א-ל-ל-ל!!!
"באומרו כן, אלה' רעד וזע ממקומו.
"עמדנו אז בחודש אייר, ומוחשבותיו של ר' אלה כבר נתונות לחדש אלול!!!

ברכסים, וביחד עם ההודאה לה' שזכיתי להגיע לקורת גג, היה מחסור בדברים טכניים בדירה, ומעל הכל הפריע מאד העובדא שלא היה שולחן בבית...
אנחנו לא מפונקים, וחיפשנו שולחן "יד שניה", בכדי שיהיה שולחן בבית.

בשעה טובה מצאנו מישהו ב'קרית אתא' שמכר שולחן לסלון ב-2000 ש"ח, ראינו תמונות של השולחן ורצינו לקנות... ביום רביעי בבוקר אחותי [שגם גרה ברכסים] מתקשרת אליי כמה פעמים, חזרתי אליה בבהלת מה - מה קרה? והיא אומרת לי שמישהו פרסם בעיתון המקומי [היידישן] על שולחן (ולא כסאות) למסירה בחינם, והיא התקשרה מיד בבוקר ותפסה את השולחן, והיא מחפשת אותי בדחיפות כדי להודיע לי שאני לא יקנה את השולחן מ'קרית אתא'.

אמרתי לה תודה רבה, ותודה לה, התקשרתי למוכר השולחן מ'קרית אתא' והודעתי לו שאני לא מעוניין לרכוש את השולחן. התקשרתי לאדם שפרסם את השולחן למסירה בחינם, ושאלתי אותו מתי אפשר לקחת את השולחן, והוא אמר לי שהוא הזמין שולחן חדש לכבוד פסח, והשולחן אמור להגיע לפני החג, ומייד שיגיע השולחן, הוא יצלצל אלי לבוא לקחת את השולחן החדש...
ואכן הוא צלצל, אבל...
הוא הודיע שהיה בעיה עם המפעל שהיה אמור לספק את השולחן החדש, והשולחן לא יגיע לפני פסח, ומשכן, הוא ביטל

הרה"צ ר' אלימלך בירדמן שליט"א מביא בשם ה'חפץ חיים' זיע"א על הפסוק בפרשתו (פרק מט): "דן ידן עמו... לישועתך קויתי ה'".

הנה, לזן היה רק **בן אחד**, והבן הזה... היה חושם, שהיה חרש (בר"ר צז), ואילו לאחיו בנימין היה עשרה ילדים בריאים ושלמים, וכן כל שאר השבטים הקדושים היו להם כמה וכמה בנים בריאים ושלמים, וממילא דן היה שבור (מכובן שאין לנו השגה באחד משבטי י"ה, אבל למווד לדידן), למה יש לו רק בן אחד, ועוד חרש, מה יהיה איתו? מה יהיה עם ההמשך שלו?
יעקב אבינו אמר לו; דן! דן!

"לישועתך קויתי ה'!!!"
תמיד תקווה לישועת ה', אל תתייאש!!!
ובסוף מה יהיה? כתוב בחומש במדבר (פרק א) "פקדיהם למטה דן שנים וששים אף ושבע מאות!"

חושם אחד!!! ממנו יצאו כל כך הרבה צאצאים, כמעט הכי הרבה מכל השבטים, אפילו יותר מבנימין שכתוב בו (שם) "פקדיהם למטה בנימין חמשה ושלשים אף וארבע מאות", לא עברו שנים מרובות מחיי חושים והכל ראו בחוש כי לעולם אסור לאבד בטחון בו יתברך.

כך נהג גם יעקב אבינו בעצמו, כמו שמספר המדרש (בראשית רבה פרשה סח): "רבי שמואל בר נחמן פתח (תהלים קכא) 'שיר למעלות אשא עיני אל ההרים', אשא עיני אל ההרים, למלפני ולמעבדני - לרבתי, ולהורי'. 'מאין יבוא עזרי', אליעזר בשעה שהלך להביא את רבקה מה כתוב ביה 'ויקח העבד עשרה גמלים' וגו' ואני לא נזם אחד ולא צמיד אחד. רבי חנינא אמר גדוד שלחו, רבי יהושע בן לוי אמר שילח עמו אל אלא שעמד עשו ונטלה ממנו, **חזר ואמר מה אנא מובד סברי מן בריי [פ"י] - מה אני מאבד את תקותי מן בוראי חס ושלום לית אנא מובד סברי מן בריי.**

כל יהודי מודע יעקב צריך לחזור ולשנות את דברי אבינו יעקב, "מה אנא מובד סברי מן בריי, חס ושלום לית אנא מובד סברי מן בריי". **לישועתך קויתי ה'!!!**

סיפר לי אברך חשוב מיקירי קרית דרכסים (השם שמור במערכת) "בשעה טובה נכנסתי בתחילת חודש ניסן לדירה שקניתי

do548432274@gmail.com

ר' אמונת של ה' רב דוד מטיאס

הרואה מקצת מהקשת

שאלה: האם מברכים ברכת הקשת כשוראה רק חלק קטן מהקשת?

תשובה: יש שכתבו שלא יברך עד שיראה הקשת כחצי גורן עגולה [כחצי עיגול].

מקורות: עיין ביאור הלכה (ס' רכ"ט ד"ה הרואה קשת) וז"ל: לא נתבאר אם בעיני דוקא שיראהו בתמונת קשת דהוא כחצי גורן עגולה או אפילו מקצת ממנו די עכ"ל. ולכאורה נראה דמאחר והביאור הלכה לא הכריע בזה, הוה ליה ספק ברכות להקל, ואין לברך אלא אם כן רואה הקשת כחצי גורן עגולה, וכן ראיתי שכתב הגר"מ שטרנבוך שליט"א (תשובות והנהגות ח"ג ס"ג ע"ו), וכ"כ בספר שערי ציון (ס' ח') בשם הגר"ח קנייבסקי שליט"א שאין לברך ברואה מקצת הקשת משום ספק ברכות להקל עליו"ש.

כאשר יש בנין שמסתיר

שאלה: מה הדין אם יודע שהקשת נראית כעת כחצי גורן עגולה, אך הוא אינו רואה כולה מחמת בנין או הר שמסתיר?

תשובה: יש כתבו שבאופן זה צריך לברך אפילו שרואה רק מקצתה, ועיין בהערה דעת מרן שר התורה.

מקורות: עיין ספר שער העין (פ"ב ס"ד) שכתב בשם הגר"ש אלישיב זצ"ל והגר"ן קרלין זצ"ל שבאופן **שידוע בבירור** שהקשת נראית כעת כחצי גורן עגולה [כגון ששמע מאחר או שראה מקודם ועתה מוסתר לו] ורק שהוא אינו רואה את כולה מחמת בנין או הר שמסתיר, שפיר צריך לברך ברכתה ואין זה בכלל ספק הביאור הלכה, [דכל ספק הביאור הלכה הוא רק היכא שהקשת מצד עצמה אינה נראית כחצי גורן עגולה]. אולם הביא שם בשער העין (עמ' תמ"ד) ששאל זאת גם להגר"ח קנייבסקי שליט"א והשיב הגר"ח שבכל אופן צריך הוא לראות את כולה כדי לברך עכ"ד, [מיהו בספר שערי ציון (ס' ח') כתב ששמע מהגר"ח שבאופן שיש קשת שלימה והוא רואה רק מקצת ממנה, בזה ודאי שאפשר לברך ואין זה בכלל ספק הביאור הלכה, וצ"ע]. עוד הוסיף שם בשער העין דנראה דכל מה שנחלקו הפוסקים הניל, היינו בזמן שחלק ניכר מהקשת מוסתר ע"י בנינים או הרים וכדו', אבל אם רואה את רוב הקשת ורק קצותיו מוסתרים ע"י בנינים וכדו', שפיר יכול הוא לברך לכולי עלמא ואין זה בכלל ספק הביאור הלכה עיי"ש.

מעשה שמימי המלמד על השארת הנפש

בימים אלו יצא לאור הספר הנפלא, המחזק ומרומם, חיוני וממתקם וכולו מחמדים - יין ישן שדעת זקנים נוהה הימנו, **"ורוממתנו"** - תיאור מסעותיו של מרן ראש הישיבה הגר"מ אזרחי שליט"א, לליטא ופולין, מסעות שכולם לימוד מהעבר - להווה.

אחת התחנות בהם חנו על גנת ללמוד ולהשכיל, היה בית הכנסת של הרמ"א בעיר קראקא, ולידו בית העלמין בו טמן הרמ"א.

בסמוך לקברו של הרמ"א, נמצא קברו של רבי נתן נטע שפירא, בעל 'מגלה עמוקות'.

ליד הקבר של בעל 'מגלה עמוקות' יש קבר ומצבה שכתוב עליה 'פה נטמן האברך, יגיד עליו רעו'.

שואל ומסביר מרן הגר"מ: "מה זה 'יגיד עליו רעו'!?"

פותר ר' ברוך מרדכי בסיפור מרטיטי:

"יגיד עליו רעו" הפשט הוא שהקבר של 'מגלה עמוקות' יגיד עדות מי קבור כאן במקום הזה. **מי זה?**

"זהו מעשה נורא שכתוב בפקנס הקהל, אספר אותו בפרוטרוט: "מעשה נורא שכולו חיזוק באמונה ובהשארת הנפש מסתתר מאחורי המצבה הזו. [סיפור זה מופיע בפקנס הקהילה בקראקא, ונתר זכר לדורות, ברונני להודות לר' יחיאל סבר, שהביא לי צילום מפקנס הקהילה המקורי, ומתוך הכתוב בו אספר לכם עכשיו!]

מרן ראש הישיבה שליט"א מגלה בפני המשתתפים את פשר נוסח המצבה התמוה:

לאחר הסתלקותו של בעל "מגלה עמוקות", בשנת ה'שצ"ג, יום אחד בא לקראקא אברך צעיר ופנה אל גבאי בית העלמין כשבקשה בפיו: מכיוון שראה כי בקרבת קברו של הגאון האדיר בעל 'מגלה עמוקות' מצויה חלקת קבר פנויה, מבקש הוא לרכוש חלקה זו עבור עצמו.

גבאי החברה קדישא החל לגעור בו: "מי אתה שתחשוב עצמך ראוי להיטמן במקום קדוש כזה!?"

אולם האברך לא הרפה והיה מוכן לשלם סכום נכבד עבור רכישת הקבר.

במשך כמה ימים, האברך המשיך להפציר בראש החברה קדישא, עד שהגבאי החל לחשוב בעניין ואמר לעצמו: "הרי

"אמת", השיב הגבאי, "כך היה סיפור המעשה, ואולם מעולם לא עלה בדעתי לקבורו במקום זה, שכן אין זה לפי כבוד הרב בעל 'מגלה עמוקות'. ומה, עוד, שגם את שם האברך אני יודע, במחיר שלא רצה לומר לי".

פנה הרב לעבר המחיצה ואמר: "אמור לנו מי אתה ומה שמך, ואז נראה אם ראוי הנך להיטמן במנוחת עולמים ליד הגאון בעל "מגלה עמוקות".

האברך לא הסכים בשום אופן לגלות את שמו, וטעמו שמור עימו.

בעקבות כך פסק הרב: "כלאורה חייבים אנו לקבור את האברך ליד בעל 'מגלה עמוקות', שכן על חלקה זו שילם ממיטב כספו. מאידך גיסא, אין אני יודעים מי הוא, ואולי אין זה לפי כבודו של 'מגלה עמוקות' שאברך זה יטמן לצדו.

לכן - סיים הב"ח את דבריו - נפתח את הקבר ליד קברו של בעל 'מגלה עמוקות', ואתה - פנה בדבריו אל הנפטר - "אם ראוי אתה להיטמן ליד בעל 'מגלה עמוקות', תעבור לבד אל הקבר אשר קנית בחי"ך".

הגבאים עשו כדברי הרב.

למחרת עם שחר, כשבאו אנשי החברה קדישא אל בית הקברות, נחדרו אל ליבם: קברו של האברך היה ריק, ואילו הקבר שנחפר ליד קברו של בעל 'מגלה עמוקות' היה מלא, ומכוסה בתולית עפר...

לאחר הסיפור הפלאי הקימו הגבאים מצבה על קברו של הנפטר האלמוני וכתבו עליה: "פה נטמן האברך לא נודע מיהו. יגיד עליו רעו".

לאחר שנים נמחק הכתוב מן המצבה. בשנת תקצ"ב הקימו מצבה חדשה על הקבר וחרטו עליה את הדברים הבאים:

"ציון לנפש חיה פה מצאנו, ודעת שמה לריק יגענו. יען נמצא קבר באשמים ותימחנה אותותיו מרוב שנים, אכן יגיד עליה רעו גאון עזונו, מגלה עמוקות ומגיה חושכנו, כי רב כבודה בשם תפארת, להישאר בדור דורים למזכרת, גבאי הח"ק זאת אל ליבם השיבו ומצבה חדשה על קברו הציבו, תקב"ץ לפ"ק לבריאת ארץ".

"זהו מעשה בעל אמונה נוראה", הרעים מרן ראש הישיבה שליט"א בקולו והפר את הדומייה המתוחה ששררה בבית העלמין ובקרב הקהל.

"את המסר העיקרי כבר אמר רבנו מרן ראש הישיבה הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל, כאשר הראו בפניו את תמונת המצבה ואת הסיפור המופיע בפקנס הקהילה - כי מכאן הוכחה לאמונה בהשארת הנפש".

לעברו בכל לבנכם
התחזקות בעבודת הלב - זו תפילה

במעלת התפילה על קברות הצדיקים

מפרשת השבוע אנו למדים כמה ישועות אפשר לפעול על קברם של צדיקים, כמו שכתב רש"י זאקברה שם - ולא הולכתה אפילו לבית לחם להכניסה לארץ, וידעתי שיש בלבך עלי, אבל דע לך שעל פי הדבור קברתיה שם, שתהא לעזרה לבניה כשיגלה אותם נבזוראדן, והיו עוברים דרך שם, יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים, הרי שיזכו להיגאל מן הגלות בזכותה של רחל אמנו כאשר ישתחו על קברה, ותפילותיה מלוות את ישראל בגלות בהיותם בארץ לא להם.

וכן אמרו בסוטה (יד. כפי שהוסף בהגהות הב"ח באות א) "מפני מה נסתתר קברו של משה מעיני בשר ודם, מפני שגלוי וידוע לפני הקב"ה, ישראל מארצם, שמא יבואו לקבורתו של משה באותה שעה ויעמדו בבכיה ויתחננו למשה, ויאמרו לו, משה רבינו, עמוד בתפילה בעדנו, ועומד משה ומבטל את הגזירה, מפני שחביבים צדיקים במיתתם יותר מבחייהם".

מכאן תראה גדולת כוחה של התפילה על קברו של הצדיק שאינה שבה ריקם, עד שאפילו הקב"ה חושש כביכול ממנה - שלא להשיב פניה ריקם, והוצרך להסתיר את מקום קבורת משה רבינו... ראה עד היכן הדברים מגיעים.

וכך כתב ב'קב הישר' (פרק עא) 'שהקב"ה גזר כן, להיות נפשות הצדיקים מצויים על הקברות לטובת ישראל, שיהיו שומעים תפילת ותחינות ישראל הבאים להתפלל על הקברים'.

וידוע מעשה רב מגדולי ישראל שהיו הולכים לקברות הצדיקים לבקש רחמים, כהמעשה הידוע בעת ש'הבריסקער רב', היה חולה, נסעו מניין של ת"ח מופלגים ובתוכם מרנן הרב שך והגרא"ל שטיינמן זצוק"ל לקבר הרשב"י להעתיק בעדו.

"עשה למען אהוביך שוכני עפר..."

וקרשתו מכל הזמנים
בענייני 'שבת מרכא קדישא'

למה נבראה 'נשמה יתירה' - שתיברא 'קיבה יתירה'???

"מדוע נבראה לאדם נשמה יתרה?", שואל מרן הגר"מ אורחי שליט"א "ושי" במסכת ביצה דף ט"ז מבאר, 'רוחב לב למנוחה ולשמחה ולהיות פתוח לרווחה ויאלץ וישתה ואין נפשו קצה עליו'...

"רבותי, אני לא מבין, אם הנשמה היתרה נבראה לאדם בשבת בשביל שאכל מאכלי שבת ולא יקוץ בהם, שתיברא קיבה יתרה???"

"מדוע נשמה יתרה!?"

"הפירוט הוא, עוד מעט כשאתם תאכלו את הצ'ולנט שמכניס פה עבורכם, אל תאכלו צ'ולנט סתם כמאכל.

"תכניסו את הנשמה במאכלי השבת!

"מאכלי השבת אינם מאכלים בעלמא, יש לאכול אותם במחשבה של שבת. "מאכלי השבת קשורים לנשמה, לא לקיבה!" ע"כ. (מתוך הספר 'ורוממתנו').

ובנותן עניין להוסיף, מתוך הספר 'זמירות שבת - עלי באר':

מצינו ב'משנה ברורה' שכתב (סי' ר"ג ס"ק ב): "וטוב שיאמר על כל דבר שקונה זהו לכבוד שבת, כי הדיבור הוא פועל הרבה בקדושה". ומרן ראש הישיבה הגאון רבי גרשון אדלשטיין שליט"א כותב (דרכי החיזוק, עניני שבת), שאף על פי שמתכווין להשביע את רעבונו, מכל מקום עיקר כוונותיו התיינה לכבוד שבת, ואז כשיאמר בפיו לכבוד שבת, יצטרף הדיבור וישפיע יחד עם הכוונה שלב. ועוד מוסיף מרן שליט"א שצריך להיזהר שאחרים לא ישמעו אותו שהוא אומר כן כי אז יש בזה חשש גאוה, אלא שיאמר לעצמו בלחש או שיהרהר בלבו

ישאל השואל, וכי רמאי אנוכי? הרי מאכלי השבת ערבים וטעימים הם, נעימים ומתוקים לחיך אוכלם, וזו עיקר כוונתו ו'טעמו' של האוכל, וכיצד איפוא נעשה 'שקר' כביכול בנפשנו, לאמור כי אנו אוכלים 'לכבוד שבת קודש'...

מתרץ הגאון רבי ישראל בונים שרייבר שליט"א, אמת ונכון הוא הדבר שהאדם בשעה שאוכל, עיקר כוונתו היא מחמת שהמאכל ערב וטעים, ואף על פי כן, כש'טשולנט' מהביל לפניו יש לו לאדם לחשוב ולהרהר גם: "אני אוכל כי כך רצון ה'", "אני אוכל כי יש מצווה לאכול ג' סעודות בשבת", "אני אוכל כדי שהיה לי כח לעבוד את ה'", וכשאדם משלב ומכניס הרהורי עבודת ה' בדברים אותם הוא עושה להאנתו ולצרכיו - זה נקרא כוונתו לשם שמים, זוהי כוונת ה'שולחן ערוך' שפסק (טימן רלא): "וכן בכל מה שיהנה בעולם הזה, לא יכוין להנאתו, אלא לעבודת הבורא יתברך, כדכתיב: 'בכל דרכיך דעהו'."

<p>"ואת צנועים חכמה". לרגל ימי השוכני"ם יצאו בס"ד ב' עלונים. א' בעניין 'תיקון פגם הברית', ועוד. ב' בעניין סבילת עזרא. ניתן להשיג במייל ובטלפון המערכת.</p> <p>חלק קטן מדרשת העלון נרמם ע"י משפחת תורת.</p>	<p>חברות "מעין עולם הבא" [ג' דפים במסכת שבת]</p> <p>סה - סז</p> <p>ניתן להרשם לקבלת העלון במייל a0548496676@gmail.com</p> <p>בכל ענייני העלון ניתן לפנות ל- 0548496676</p>	<p>דרוש תרומת להדפסת העלון</p> <p>ניתן להודיע כנידורים פלוס בקופת 'עלי באר' הנצחה שבועית - 150 ש"ח</p> <p>מנוחה רבה וחייה הרבים להדפיס מהמייל ולהחלק בבתי כנסת.</p>
--	---	---